

Szerkesztőség:

Kaposvár, zárdá-utca.

Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre - 6 frt - kr

Fél évre - 3 frt - kr

Negyed évre - 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 krért.

Hagelman Károly könyvtároskodásban és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉPJOG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadóhivatal:

Kaposvár, zárdá-utca

Ide eszámendók az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre - 6 frt - kr

Fél évre - 3 frt - kr

Negyed évre - 1 frt 50 kr

Egyes számok 10 krért.

Hagelman Károly könyvtároskodásban és a kiadóhivatalban kaphatók.

A kir. bíróságokról s még valamiről.

Előttünk fekszik a kaposvári kir. törvényszék s az annak területén lévő kir. járásbíróságok 1882. évi ügyforgalmának s tevékenységének kimutatása.

E szerint: A kir. törvényszéknél az évfolyamában beérkezett: 29183 beadvány, 1881. évről hátralékban maradt: 1728, elintéztetett: 29968.

A kaposvári kir. járásbírósághoz beérkezett: 9409 1881. volt hátralék 77; elintéztetett 9416.

A szigetvári kir. járásbírósághoz beérkezett: 9541 1881. hátralék volt 367, elintéztetett 9751.

Nagy-Atádi kir. járásbírósághoz benyújtott 8715, az előbbi év hátraléka volt: 248, elintéztetett: 8394.

Csurgói kir. járásbírósághoz beérkezett: 6969, 1881. évről hátralékban maradt: 77, elintéztetett az év folyamában: 6889.

Marezáli kir. járásbírósághoz beérkezett: 12386, az előbbi évről hátralékban maradt: 72, elintéztetett: 12443.

Lengyelvári kir. járásbírósághoz beérkezett: 8496, mult évről hátralékban maradt: 58, elintéztetett: 7934.

Tabi kir. járásbírósághoz beérkezett: 4995, elintéztetett: 4978; végre az igali kir. járásbírósághoz beérkezett: 5380, 1881-ről hátralékban maradt 106, elintéztetett: 5309.

E kimutatás szerint a hátralékok nagymérvű csökkenését látjuk a kaposvári kir. törvényszéknél: 1728-ról 943-ra, s a szigetvári kir. járásbíróságnál: 367-ről 157-re; e bíróságnál polgári ügy egy sem, telekkönyvi ügy pedig csak egyetlen egy maradt hátralékban. A kir. tszék kimutatása annál nagyobb

tanúságot tesz a vezetés kiváló tapintatossága s erélyességéről, úgy tagjai munkaképességéről s ügybuzgóságáról, mert tudvalevőleg Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró május 25-től a budapesti kir. táblához, mint kisebbit berendeltetett, s helye az év egész folyamán betöltetlen maradt, így az ő teendőt is a megfogyott számu bírónak kellett ellátniok.

A kaposvári, marezáli és tabi kir. járásbíróságoknál mit sem csökkent az előbbi munkakedv, e bíróságoknál a hátralék ugyszólván ismeretlen, az előbbi években ép úgy, mint az alig multban, mert azon néhány ügydarab, melyet a kimutatás hátralékban tüntet ki, ilyenek tény leg alig tekinthető, a mennyiben annak száma pár napi beérkezés számát sem haladja meg.

A hátralékok szaporodását kissébb mérvben a csurgói s igali, feltűnőleg azonban a nagy-Atádi és lengyelvári kir. járásbíróságoknál tapasztaljuk, az előbbinél e szám 248-ról 568-ra, az utóbbinál pedig 58-ról 620-ra rugott; e feltűnő jelenség magyarázatát abban találja, miként e két bíróság a mult évben telekkönyvi hatósággal ruházott fel, miért is részint a kezdet nehézségével nem lehetett teljesen megküzdni, részint különösen a tulajdonjog rendezését célzó beadványok tömegesebben nyújtatván be, az első évben azok feldolgozása majdnem lehetetlenné vált, akkor ez csak a dolgok természetes rendje s a kedvezőtlen arány bizonyosan meg fog javulni.

Kétségtelen, hogy a fentebbi adatok örvendetes meggyőződést keltenek meggyőződésben, az igazságszolgáltatás menetére vonatkozólag; különösen is kiemelendőnek tartjuk pedig azon lelkiismeretes eljárást, mely a bűntügyek ellátásában nyilvánul eszerint, mi-

dőn tapasztaljuk, hogy az egész megyében beérkezett 28992 büntetőügyi beadványról csupán 389 maradt ez évre elintéztetlenül. Valóban, ha felsőbb bíróságainknál is hasonló arányát tapasztalánk az elintézendő és elintéztetett ügyeknek, akkor igazságszolgáltatásunk, dacára a hosszúságos irásbeli eljárásnak, elég gyorsnak volna mondható: ámde ki perét kénytelen felebezni, az bizony erős türelemmel várjon, míg másod, harmadbírósági ítéletet lát.

Hanem hát a rossz sors gondoskodik arról, hogy örömlünk, megnyugvásunk ne lehessen zavartalan soha, gondoskodik arról, hogy a jó közé oda keverje a gonozat.

Ime alig jutunk tudomására az igazságszolgáltatás — közéletünk ez egyik hatóságos tényezője — helyes menetének, már is közéletünk egy másik ágában oly jelentőséget tapasztalunk, melyet lehetetlen megítélés nélkül vennünk tudomásul.

Azon mozgalmat értjük, melyet Kaposvár azért indítottak meg némelyek, hogy a város eldobván e jellegét, nagyközséggé alakuljon át; tehát legyen Somogyvármegyének egyetlen városa is falu. Azon belyéget akarják sütni Kaposvárra, hogy nem bír azon szellemi erővel miként a törvény által a városra rótt kötelezettségnek megfelelően, vagyis fel akarják támasztani a régi kis tükör ismert jellemzését, hogy „a tudományból biz itt kevés részt vehetsz!”

Megdöbbenve látjuk romboló munkáját azoknak, kik oly kérkedve szokták hirdetni, hogy ők építeni vannak hivatva.

S ha még meggyőződés vezetné őket; de beszéljünk csak bármelyikkel, a negyedik szónál látjuk, hogy nem az vezet, belátják, beismerik, hogy a mostani város, s

TÁRCZA.

Imitt-amott.

VI.

„Hullámozó Balaton tetején.”

— Tekintetes úr, ne nézzen mindig a vízre, mert elszedül — szólott felém egyik matróz.

A megszólításra úgy tetszett, mintha fölébredtem volna. Pedig nem aludtam.

Tárgyat kezdtem keresni gondolataim számára. De az a különös dolog történt velem, hogy nem voltak gondolataim. (Ez egyébiránt mással is megszokott történni.)

A hullámok mind tovább hánykódtak. Jöttek és mentek szakadatlanul; a mint egyik eltűnt, helyébe lépett a másik és mindenik egyforma nagy-nak tetszett — mindenik emelkedett, mindenik sülyedt, — színe, habja, zúgása mindeniknek egyforma volt. Mintha milliárd sokaságu lények lepék volna be a földet, mindnyájan hófűrtökkel, lábak és karok nélkül, és mintha mindnyájan egyenletes rendekben bizonyos cél felé sietnének. Vajjon hová mennek? lesz-e megállásuk? ki kormányozza őket?

Fel és le, fel és le: ebből állott a hajó mozgása. Soha sem lejjebb, soha sem feljebb; semmi támpont, semmi változatosság, semmi gondolat. Csak mindig fel és le, fel és le.

Honnan jönnek e sajátszerű hullámlények, hogy még mindig tart ez elvonulás; hová mehetnek, hogy mind elférjenek? Minő kiapadhatatlan forrás lehet az, hogy tömegük soha meg nem szakad; minő feneketlen sir lehet az, mely mind el tudja nyelni őket!

Kapkodtam gondolatok után, de mintha egész lényem beleolvadt volna e mérhetetlen áramlásba, eszméletem teljesen egy ítemet tartott a hullá-

mokkal: fel és le, fel és le! Akármire gondoltam, lelkem visszatért e hintázás kábitó egyformaságába.

Egy egészen mindennapi érzés szállott meg. Az a félfalom, midőn a test a benyomások hatása alatt van, de a lélek ki-kilopódozik belőle, hogy ismeretlen tájakon kalandozzék. Olykor fölríaszt egy hablocsanás; a lélek visszazáll; hol járt, mit végzett, minő volt a kép melyen elmerült... ki tudná megmondani? Aztán megint visszaestem abba a sajátságos nyugalomba, mely inkább tompultság, mint pihenés.

— Nem gyujtasz szivarra? — kérdezé Imre.

— Köszönöm, nem kérek.

— Rosszul érzed talán magad? Beteg vagy?

— Nem, nem fáj semmim; inkább hiszem,

hogy érzéketlen vagyok; egy kis kábultság vagy mi; olyan furesának tetszik minden előttem. Nézd miként mászik tovább és tovább ez a retentő nagy tömeg; nem is tudtam, hogy ennyi élet van e tóban. Olyan kimondhatatlanul szédít ez a mozgás. Mikor a hullámvölgybe érünk mindig az jut eszembe, hogy milyen jó volna ott lent maradni; mikor pedig a hullám tetejéről lenézek, azt gondolom, hogy jó lenne oda beleesni. Szeretném figyelmemet más-hová terelni. Szeretném vizsgálni a tájképet; a távoli jegenyék sudara, a Kishegy körvonalai, a ködbe vesző községek sok tápot nyújthatnak a gyönyörre. De én nem tudom azokat nézni. Akármerre tekintek, csak a tavat látom. Itt, közelben a mozgást, ott a távolban a nyüzsgést; s ettől a nyüzsgéstől szemem még jobban káprázik, agyam még jobban szédül. Ugy hiszem álmos vagyok.

Ezzel leszálam a párkányról, melyen addig ültem, hogy végig fekdjém a hajó fenekén.

Fejem nehéz volt, lábam tántorgott; soha nem érzett erő nehezedett rám. Nyomott, a nélkül hogy sulya lett volna; beteggé tett, a nélkül hogy fájdalmat okozott volna. Sajátszerű közöny szállott meg; körül vett, beburkolt, fásulttá tett. Nem ér-

dekeltem semmi, nem fogott a beszéd, nem izgatott a veszély.

— Ime Csobáncz! szólalt meg Imre.

Nem feleltem semmit.

— Most már jól látszanak Szigliget romjai — szólalt meg ismét.

En oda sem hederitettem.

Mozdulatlanul fekdtem a hajó fenekén. Multat és jelent, emlékezetet és örömet, vigaszt és aggodalmat — mintha mindent de mindent magukkal vittek volna azok az egyformán tova haladó fehér hajó lények.

Ki vagyok, hol vagyok, miért vagyok? Semmi eszmélet, semmi kötelék a világhoz, semmi szenvedély, semmi szeretet.

Mind egy volt minden. Beteg valék és nem vágytam gyógyulásra, fáradt valék és nem vágytam pihenésre, mintha minden kihalt volna belőlem: a vágy, az akarat, a tetterő... minden, de minden.

Ereztem a mindenség gyors körforgását, halottam a hullámok moráját, bárgyu közönnyel néztem hajónk fenekterhét és addig néztem, míg magamat is egy darab ballastnak képzeltem. Nem volt sem örömem, sem bánatom; mindegy volt a mosoly vagy a hervadás; hiában vett körül egy viruló tájkép édes derűtsége: nem tudtam semmiről, nem észleltem semmit.

Egy darab test valék, melyből kiköltözött minden a mi isteni; egy eleven lény, a kiben nincsen élet; egy eltemetett ember ki még nem halt meg.

Egy szóval tengeri betegségben voltam.

Azt hiszem, hogy Cartesius az ő híres scogito ergo sum-ját valahol a tengeren szerezte, vagy egyenesen a Balatonon. Kétségkívül tengeri betegség taníthatta a nagy bölcslet arra az igazságra, hogy csak akkor vagyunk, mikor gondolkozunk. Bórszasztóan kínos állapot az, ha az ember nem gondolkozik, nem szenved, nem örvend és nem aggódik.

az óhajításuk szerinti falu költségei között említésre méltó különbség sem lehet, beismerik, hogy anyagilag is hátránya lesz a községnek, nem tagadják, hogy szándékuk valóságos hátramenés, s még is teszik személyes indokokból, teszik azért, mert a képviselőtestület összeállítása nekik nem tetszik, s teszik különösen azért, mert nem kedves előttük annak megválasztása, a kit a hír a polgármesteri állás betöltésében Szabó Kalmán utódául emleget.

De hát urak méltó ez eljárás önökhöz? Valóban nem az. Ha nem kedves a személy, ha nem látnak önök kellő bizton-sítékot a személyben, helyes az, hogy azért az institutót, melynek helyességét komolyan alig tagadhatják támadják meg?

A vakandok munka nem illik férfiak-hoz, nem is vezet az jóra soha.

Ki hibát lát, mutasson arra nyíltan bátran, vegyen részt a közügyek intézésé-ben mindenki, ki arra hivatva van, sőt a kinek az kötelessége, ez uton meg lehet, meg kell gyógyítani a bajt, ha van, el lehet, el kell háritani, ha ilyen fenyeget, de duzzogni, mivel sem törődni s egyre panaszkodva a hibát másban ke-reszni, mikor tán önmagunkban rejlik az, ez tetszhetik elkényeztetett gyermekeknek tán, de nem szabad, hogy tessék Kaposvár vá-roson azon férfainak, kik hivatva volnának, hogy közügyei vezetésére legalább is na-gyon nyomatékos befolyást gyakoroljanak.

Lehetnek, sőt valóban vannak egyes kérdésekben eltérő nézeteink, de ez é lünk csak ugyanaz lehet, a közügy, a közjó előmozdítása. A ki más célt követ, az áldatlan munkát végez, melynek fanyar gyümölcse el nem marad soha.

Ezt jegyezzük meg jól mindannyian.

Szalay Károly.

Megye gyülési apróságok.

Február 6-án.

Farsang utolsó napjait éljük, mikor az egész világ helyén valónak találja az álarozos farsangi bohóságokat; álarozosok járnak kelnek, okosak és ügyetlenek vegyest, s az embernek tünie kell azok tréfáit sőt izetlenségeit, kiknek álarozuk miatt nem nézhet a szemükbe. Az álaroz szabadságát azonban némelyek tulságosan kihasználják s oda is betolakodnak, hova voltaképpen nincs bejárásuk a maszkoknak: így történt, hogy egy maszk kérvény álarozában a megye gyül-sre is besompolygott. A maszk nagy praetensiokkal lépett fel, Kaposvár város rendezett tanácsát akarta elirtani a

Mikor az ember csak orvostanilag él; mikor csak a szervek végeznek funkciókat! A vér kering, a szív ver, a tüdő kitágul és összehúzódik, a fül hall, a szem lát — — — de minden olyan, mintha egy masina csinálná. Az ember egy óra szerkezet, mely elvégezi a maga mechanikus működését, egy nyers tömeg, hussal és csonttal; egy csomó mész, szén, foszfor, vas, kémice összegyurva s ember formába kikarikirozva.

Végre is elaludtam és olyasmit álmodtam, mintha én és a gyomrom két különböző lények vol-nánk, nem egymásban békés egyetértéssel, hanem egymás mellett a lehető legrosszabb szomszédsági viszonyban.

Hasztalan békitgettem nem akart több ró-lam tudni s haragjában mind elhányt a magától azon gyöngéd ajándékokat, melyekkel tartós barátságát lekényerezni szükségesnek tartottam. A rút hálátlanság e piszkos ténye amnyira átjárta va-lómat, hogy fölébredék.

— Hol járunk, Imre?

— A tihanyi félsziget mellett, épen a ko-lostor alatt, hol a balatoni tündér kecskekörmei te-remnek.

A tó már egészen le volt csendesülve, a dél-nyugati szél egész erővel belekapaszkodva vitor-láinkba, gyorsan gyorsan száguldott hajónkkal Fü-red felé. Oly simán úsztunk, mint a légi sas.

Az ég tele volt csillagokkal, a tele hold szá-nalmasan tekintett réám, mintha kitalálta volna szívemnek nagy buját. Kétesen bágyatt fényével sohasem látott tündérképet világitott meg s én ke-seriséggel teltem el, hogy nem láttam e képből sem-mit, sem Csobánczot, sem Szigligetet; és nem ész-leltem semmit, sem a Balatont, sem lellem titkait. Szép föltételeim, e naphoz kötött reményeim szét-foszlottak s nekem bekellett érnem egy förtelmes betegség utálatos emlékezetével.

Gargon,

föld színéről, s érdekes képeket mutogatott az érdemes megye bizottságnak, melyeken le volt pin-gálva azaz óhajított jövő, midőn a szolgabírói uralom alatt már megbukott Kaposváron — a balpárt.

Természetes, hogy a maszk pártfogókra is ta-lált képeiért, s igen derék uri emberek kezdték pártját fogni neki; — sikerült volna is ez a far-sangi tréfa, ha a megye bizottságban nem ilne ott valaki, kinek megvan az a kiállhatlan tulajdonsága hogy négy szeme van, aztán azzal a négy szemé-vel keresztül lát az álarozokon; nem csuda, hogy a tréfát elrontotta, s miután a pártfogókat felvilágo-sította, hogy a maszk képei csak poesis szüleményei, de nem igazi képei a jövőnek, lerántotta a maszk álarozát, hogy más is ismerje: és vajon ki volt a maszk, ki farsangi tréfát csinált a megye uraival? — ki lett volna más, mint Roboz a vármegye po-étája . . . . Lám lám! hogy a poéta ezt meg-merete cselekedni . . . Hja! régente minden urnak volt esőrgő sipkás . . . embere, kit azért tartott, hogy banális tréfaival mulattassa, — ma rossz világ lévén, közösen tartanak egyet, — s ha ez néha ostromba módon tréfál, eltűrik: mert »multa licent stultis, pictoribus atque poëtis.«

Hanem az már bizonyos, hogy a pártfogó urak látva, miként a levetteztetett maszk nem más, mint a poéta, röstellették a dolgot s a mászkjától megfosztott poétától ugy elállottak, mint a lopotttól; eltagadták a vele való ismeretséget éppen úgy, mint ahogy elszakás tagadni azon hölgyek ismeretséget az utcán és tár-saságban, kikkel a chambre separabán »per tu« van az ember. — Böcsületére legyen mondvá, a poéta is restellette ez egyszer a dolgot, s midőn a főispán kijelentette, hogy innen bizony még jobb ruhás, sőt ügyesebb mászkot is kikellett volna lökni mielőtt leleplezték, szeretett volna tulajdon bőréből is ki-bujni, és meg is próbálta magát a játékból kita-gadni, hanem hát itt is érvényesült a közmondás: quod licet Jovi non licet bovi . . . s a poéta benn maradt a dologban.

Egyéb feljegyezni való aztán alig is történt a vármegye gyülésén, ha csak az nem, hogy ezuttal Svarcz Samu nem mozgósította a virilis makka-beusokat, — vagy talán nem sikerült? Való az, hogy a vezérek bátorsága még a multkor oda veszett, s ma nem is úgy néztek ki, mint egy Kampfhan, hanem mint egy . . . Kampfkapaun....

No meg az, hogy a három és két patika kér-dése kísértett! A vármegye a két gyógyszer-tár mellett nyilatkozott, indittatva azon fényes beszéd által, melyet a „kaposvári képviselő testület többsége“ nevében valaki már előbb nyomatásban köröztetett, a gyülésen pedig Németh Ignác elmondott s felolvasott a három gyógy-szertár felállítására érdekelben.

Azt is csak jó tudni, vajon adandó alkalom-al, midőn az embernek az kell, hogy valami ne történjék kihez forduljon? Természetesen, hogy Németh Náczihoz, ki ha valamiért dikiéziózik, hogy az megtörténjék — bizonyára nem fog megtörténni. Uristen! nem a két patikapárt kérte fel a szólásra? mert a három patikapártnak ugyan rossz szolgál-atot tett . . . .

Zsidó-kérdés.

„A ki a zsidósághoz tartozik, az felsé-ged hű alattvalóhoz tartozik. Kinek szive a jogért, rendért ver, annak érzelmei az állam feje iránt a legszentebbek.“ mondá a német izraelita szövetség szónoka Vilmos császárhoz.

Hogy mennyiben van igazza ezen ön-érzetesnek elég önérzetes mondásnak, illetve a szóvirágban nem fukarkodott szónoznak, — kérdés?

Ha a keresztény állam és népélet fel-oldó erői között a modern zsidóságot külö-nösen kiemeljük s ezen kérdésnél tovább időzünk, ennek oka abban keresendő, mivel a zsidósággal egy új hatalom lépett a vilá-g színpadára, mely az előtt szerepet nem játszhatott. Mert a zsidók állása a kereszté-nyek között kezdetben elnyomatásszerű volt, s a középkorban sokat szenvedtek a kereszté-nyektől, a mire különben bőséges okot és alkalmat adtak püeza természetük által. Később eltűrettek s polgárjogokban része-sültek. Azóta, — a francia forradalom »alap-elvei« s az ezeken nyugvó »liberalismus« következtében, — politikai jogok osztogat-tattak valláskülönbség nélkül. A társadalmi kötelék felbomlása után az individualismus minden viszonyokban befészkelődve, a zsi-dók is magasabb lépésre emelkedtek s oly

stadiumba jutottak, hogy támadólag léphet-tek fel a kereszténység ellen. Nem az or-thodox thalmodista zsidókról szólunk itt; — mert azok értekezéstink keretén alól es-nek, — hanem azon modern izraelitákról, kik atyáik vallásától messze távoztak a nélkül, hogy nemzetiségi praetensióikkal felhagytak volna. Ezen modern zsidók val-lása s társadalmi életük a francia forrada-lom kosmopolit elvein nyugszik. Az emberi jogokról s az ezekkel karöltve járó »cultur és polgárisultság« idealokról, me-lyeket asszimiláltak s úgy árulnak, mint a zsidók tulajdonát — azon óhaj, hogy a zsidóság minden nemzet felett akar ural-kodni, ősi traditióikkal korántsem adják fel; — az uralkodás gyakorolhatására, hatalmas tényezőkkül hármat megszereztek: a tőke, részvételés a törvényhozásban és a sajtó; — a tőke által befolyást gyakorolnak a politikai viszonyokra, a háborura és békére; a törvényhozó testületben a liberalisokhoz tartoznak és szavaznak a keresztény társa-dalmi igények ellen; a sajtóban hangoztat-ják közvéleményüket; minden törekvésök célja a mesés messiási birodalom meg-al-kotása.

Ideáljuk megvalósítása céljából egye-sülnek a liberalismussal s főnmen hangoztatják a tolerantiát, mely az ő szájokban annyit jelent, hogy a politikai és társadalmi életben minden vallás iránt kö-zönynyel kell viseltetni. A tolerancia nevében oda működnek, hogy eltörüljenek minden vallási és egyházi különbséget s mindenek fölött az ezen nyugvó jogkülön-bséget. A tolerentia nevében megkísértik a kereszténységet visszashorítani a magán életbe s azt magán ügyvé törpíteni, köve-telni, hogy valláskülönbség nélkül lehessen elnyerni bármely állomást, hogy nyitva lehessen nekik minden ut, melyeket előttük a kereszténység elzár.

A nyilvános iskolákból ki akarják szo-ritani a ker. vallás oktatást s legfeljebb az erkölesi fogalmak körében mozgó deisticus vallást tűrik meg. (Ez már a francziáknál s Hollandiában sikerült.)

A zsidóság a »nemzetiségi« liberalis-mussal is szövetségre lépett, sőt bizonyos alkalmakkor e nemzetiségi törekvéseket is elősegítette. De mit ez irányban tettek a zsidók, azt soha sem a nemzetiségi eszméért tették, hanem egyéni szabadságokért, mely-hez ez uton jutni akartak. Törekvésök tisz-tán kosmopolitikus természetű, miként azok a francia forradalom által proclamált em-beri jogok is.

A zsidók, a nemzetiségért magáért soha sehol sem lelkesültek. Ily esetet a történe-lem fölmutatni nem képes. Szívvel, lélekkel valóban otthon egyetlen nemzetnél sincse-nek, habár nyelvöket beszélik is, habár a nemzet szokásait, életmódját nagyon hamar eltulajdonítják is. Nemzettől, nemzethez vándorolnak. Külszinre otthon is érzik magokat mindenütt, a hol egyéni szabadság s sza-bad verseny biztosítatik számukra: mert az az, a miért vértük lüktet. A nemzetek jóléte vagy fájdalma, náluk csak üres fogal-lom, csak külsőleg érinti őket. Külömben »nemzetnek« érzik magukat szemben a né-pekkel« s fölényük érzetét őrzik, habár ez iránt rajtuk kívül alig bir valaki fogékony-sággal.

S tény marad, hogy a történelmi nagy válságok idején, melyek a nemzetek élete vagy halála fölött döntének, midőn félelem-től s reményről dobognak a szivek, ők a zsidók, nem zavartatják magokat, hanem bámulatra méltó phlegmaticus nyugalommal lesik az állampapírok árhullámzását s cso-dás komolysággal folytatják az árhullám-zásról karöltve járó üzleteket.

Mi tehát határozott balfogalomnak tart-juk, ha az állam minden korlát nélkül oly jogokban részesíti a zsidókat, mint saját gyermekeit, ők, minden népnél csak ven-

dégo
mód
pés
zóva

hata
ban
Itt v
Minc

közö
„soc
azt
mido
igaza
nak
lódil

kat r

sát K
dát n

Mihá
szüel
Rász
Miksz
nagys
vel je
anyja
szül.
4-én
történ
tetem
házbó
sírker
szenti
9 óra
ban fo
1883.

vön la
kedvé
még e
hajtot
ingyen
ember
nagy
de mi
sem k
dalma

zeti O
csalód
bálja
tott, s
kedvü
társas
megto
ciusra
vége
Berec
Edéné
jom)
Juhás
(Bénd
Jenón
Ákos
Titust
Erich
Kisfal
Vasza
Berec
növ., E
Körme
Sá. kö
Gizell
Zdráv
pár té

gyásza
„Függ
hunyt
volt; r
meglát
viselte
orvosó
5 óra
kamar
nyos e
rendje
vitéze
rend
veszél

dégek, s mint ilyenek, emberszerető bánásmódra érdemesek lehetnének; de hibás lépés az idegent társuralkodóvá, társakormányzóvá tenni.”

A zsidók önző elveikkel, roppant pénzhatalmukkal uralmat nyertek a társadalomban s uralmukat napról-napra kiterjesztik. Itt veendő tekintetbe a „respice finem.” Minden tulság megtalálja korlátolását.

A zsidóságnak és álliberalizmusnak egy közös ellensége van és ez a keresztény „socialismus.” Alig hibázhatnak azok, kik azt hiszik, hogy ha bekövetkezik azon idő, midőn le kellend számolni a multakért, beigazolódik, mily keveset használt a zsidóknak a hamis állásu emancipáció, beigazolódik, hogy első áldozatok ők lesznek.

Viszi.

Kérjük t. előfizetőinket, hogy a hátralékos díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A kiadó hivatal.

HIREK.

Gruber János orsz. képviselő állandó lakását Kaposvárra teszi át, s Május 1-én ügyvédi irodát nyit.

Következő gyászjelentést vettük: Ambrus Mihály egy gyermekei Vince, Vilmos, ennek neje született Farkas Mariska, Elek és neje született Rászl Anna, továbbá Ida, Amália, Etelka és férje Miksik Ede, valamint testvére Hermann István, és nagyszámú rokonai nevében fájdalommal eltelt szívvel jelentik örökké elfelejthetelen nejének, illetőleg anyja, anyósa, és testvéreinek Ambrus Mihály né szül. Hermann Jankának f. évi február hó 4-én életének 66. boldog házasságának 40-ik évében történt gyászos kimúltát. Az istenben boldogult hült tetemei f. hó 6-án d. u. 4 órakor fognak a halottas házból (Józsefváros sóhivatali épület) a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az egésztestő szentmise áldozat pedig szerdán f. hó 7-én reggeli 9 órakor a józsefvárosi róm. kath. plébánia templomban fog a mindenhatóknak bemutatni. Temesvár, 1883. február 4-én. Áldás lebegjen magvai felett.

Január 26-án történt, hogy Szennában levén lakodalomban egy zs.-kislaludi polgár, széles jókedvében nem elégedett meg a mulatsággal, hanem még elment a korszamába, hol a zsidó korszámárostól egy egész boros pohárral vett pálinkát egyszerre felhajtotta, a korszámáros erre még tovább kínálta, sőt ingyen ajánlkozott adni italt, az amugy is pityókás embernek. Nem kellett több, hamarjába még két nagy pohár pálinkát kiivott azután indult visszafelé, de midőn kiért a tornácba ott elesett, s többé fel sem kelt, mert társai által vissza vitetvén a lakodalmas házból, ott alig egy óra múlva meghalt.

Február 4-én tartotta a kaposvári Nemzeti Casinó bálját. Nem voltak sokan, de aligha csalódunk, ha azt mondjuk ez volt a farsang legvigább bálja; a szép diszes társaság reggelig együtt mulatott, a hölgyek táncoltak annyit a menyit csak kedvük tartotta, sőt emel is többet, egyrésze a férfi társaságnak pedig az éjelt a délelőtt egy részével is megtoldta. A társaság széles jókedve a Simpliciusra is elragadt, huzta a csárdásokat hogy hossza vége nem volt. A diszes társaságban ott voltak: Bereczkné, Chernel Gyuláné (Ötvöskönyű), id. Csorba Edéné, ifj. Folly Józsefné, Goldbergerné (Nagybajom) Hölischer Ferenczné (Hárságy), Jalsoviczné, Juhász Kálmáné (P.-Kovácsi) Kaeskovics Mihályné (Béndék), öz. Kapocsy Tevely Lujza, Kapotsy Jenőné, Dr. Körmendy Ferenczné (Kéthely), Perczel Ákosné, öz. Péky Gézané, Póhl Lászlóné, Sárközy Titusné (Kisasszond), Schaffer Alajosné, Scholcz Erichné, Svastits Lászlóné (Kiskorpád), Szalay Kisfaludy Atala, Tevely Pongráczné (Kis-Albert), Vaszary Jánosné, Zdrávyné (Nyíres) urnök, ugy Bereczk Nelli, Bogay Margit, Csorba Matild, Gorzó nőv., Hölischer Matild, Juhász Vilma, Kaeskovics nőv., Körmendy Vilma, Paiss Mariska, Perczel Mariska, Sárközy nőv., Sárközy Janette és Flóra, Schaffer Gizella, Scholcz Minka, Szalay Fruzina s Elza, Zdrávy Irma urhölgyek. A négyeseket 28—30 pár táncolta.

Megyénk egyik dynasta családjának nagy gyásza van. Festeticz Tasziló gróf mint a „Függetlenség”-ben olvassuk febr. 6-án délután elhunyt Bécsben. A gróf a család legidősebb tagja volt; régóta betegeskedett. Orvosi tanács ellenére meglátogatta György fivérét; az utazás nagyon megviselte s azóta kénytelen volt ágyban fekélni. Az orvosok segítsége hasztalan volt, tegnap délután 5 órakor megszűnt élni. Az elhunyt gróf es. kir. kamarás, tábornok és 1877 óta a második dragoныos ezred tulajdonosa volt. Életében a legnagyobb rendjelekkel tüntették ki. Az arany gyapjas rendvitéz, a Lipót-rend nagykeresztese, a vaskorona-rend lovagja stb. volt Festeticz György is veszélyes beteg Budapesten.

Gyilkosság. Grünhut Lajos kaposvári kis kereskedő tegnap meggyilkolta feleségét. Azt mondják a tett indoka szerelemfűtés volt. A gyilkos önmagát jelentette fel.

Szerencsétlenség. A dombóvári állomáson tolatás közbe egy pályafelvigyázó vigyázatlanság folytán a kocsis ütközött közé került, mire segítségére siettek társai, már halva volt.

A cigányok bálja is megtartott hushagyó kedden, maskara bál volt, a szokatlan látvány, ám-bár a maszkok szebbek s szellemesebbek is lehetnek volna, sokakat csalt oda, így Simplicius — a Doctor — nem muzsikált hiába, s bálja czéljának megfelelt.

Megyei közgyűlés.

(Febr. 5. ó.)

A közügyek iránti közöny, rossz majdnem járhatatlan utak, tán jobb jövő feletti teljes reménytelenség is, mit eredményezhettek egyebet, mint hogy a gyűlésen oly kevesen voltak, mint csak ritkán, s ha Véssey Sándort, grf. Szécheny Ferenczet, Somssich Andort, Makfalvy Gézát, Csorba Edét, Kelemen Lajost, Boronkay Károlyt s Lajost, Kont-rásky Ferenczet, Körmendy Sándort, Katskovich Mihályt, Szalay Károlyt, Jakab Istvánt, Botka Pált, Szabó Jánost, Ritzinger Antalt, Koharits Ferenczet megnevezük nagyon kevesen lesznek a kiket nem említettünk. Országos képviselőink közül Gruber János s Szabó Kálmán vettek részt a tanácskozásokban.

A bő sorrend daczára a gyűlés összes teendőit két ülésben elvégezte, az igaz, hogy volt ott tárgy több is, melyet tán alaposabban is meg kellett volna vitatni, de hát ki tehet arról, ha ma már még azok is, a kik megjelennek türelmetlenül várják a tárgyalások végét s sokan csapásnak tekintenek ha ezek még tán harmadik napot is vennének igénybe.

Hosszabb vita egyáltalán csak az árva vagyon biztosításának kérdésénél fejlődött ki, melyet hosszabb beszéddel Jakab István vezetett be, kívánván hogy a szerződés az olesőbban ajánlkozott magyar francia biztosító társulattal kötéssék meg; Makfalvy Géza és Ritzinger János urak feleltek erre fenntartani kívánván a mult novemberi gyűlés egyhangu határozatát; Szabó Kálmán és Szalay Károly óhajják, hogy a minster által kívánt jelentésben hangsúlyoztassék, miként a megye a Magyar áll. biztosító társaságnak valamely drágább díjtételeit tartotta előnyösebbnek, mert több biztosítékot s előzenyiséget lát az ügyfelek iránti eljárásban, mint a Magyar Francia társulattal; ez így határozatba is ment;

Sáros megye átirata a kivándorlás megállítására tárgyában újabb tanulmányozás végett az állandó választmányhoz vissza utasított;

Budapest főváros felhívására Somogy-megye a szabadságharc emlékszobránának költségéhez 500 firtal járul.

A közigazgatási gyakoronokok egyelőre a szolgabírák mellett nyerne alkalmazást, indokolva lesz azonban, hogy később a központosítás behívassanak, nehogy kiképzettésük egyoldalúvá váljék.

A sorrendben felvett ügyek elintéztetvén, a később beérkezettek között legutolsó helyen Roboz Istvánur készített megjelölést, amennyiben egy hevenyében összetakolt sőt alá sem irt kérvényben Kaposvár város nagyközséggé leendő átalakítása iránt folyamodott; a kérvény Szalay Károly és Csorba Ede felszólalásaira mint tárgyalásra alkalmatlan, folyamodónak visszaadni rendeltetett.

Ezzel a gyűlés végét is érte, távoztunk azon hitben, hogy Májusra már mégis csak többen jövünk össze.

Vidékről.

Pankota, 1883. január 22.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Ugy hiszem nem lesz érdektelen hallani egyet-mást viszonyainkról. Elelőtt egy évtizeddel mint pintér fészkelte be magát Nadas községbe egy Dávid Ignác nevű zsidó, ki is egy ösmerősöm — névszerint K. J. asztalos mester — azon kérdésére, hogy hogy telepedhetett meg mint pintér ily községben mint Nadas, melynek nincs szőlő termő vidéke? azt a választ adta, hogy itt lehet csak jó gsefeket csinálni — Lássá — folytatá a zsidó — mikor én ide jöttem az oláhok udvara tele volt mind pintér fával, s én elkezdtem pálinkát mérni, s adogattam a pintérféért pálinkát; később nyitottam egy kis kreizlerejt s adtam más egyebet is a pintérféért, szalonát, paszult, sőt, szoval mindenféle élelmi cikker; leányoknak adtam pántlikát, kendőt, tít, czernát, szoval minden csecsebecsét, de csak mindég pintérféért, így a gazdák hordogatták hozzám a pintérfát pálinkáért, 3 krba számítottam tiz akónak való darabját, de pénzt soha egy krajczárt sem adtam. A legények szinte hordták hozzám dolmányért s pálinkáért, a leányok szinte, s a gyerekek a ki csak elhírt egy dongát, hozta a mikor a szülei nem vették észre, lopták az apjukat,

lopták egyik a másikat mindaddig, mig valamennyi pintérfa az én udvaromba vándorolt; most már ott állok, hogy az egész falu adósom, s a legszegényebb ember is, kinek nincs egyebe, mint egy kis viskója, még az is tartozik nekem 25—30 firtal. — Hogy kapja hát meg Dávid ur az oly szegény embertől a pénzét? — kérde a fentebb nevezett asztalos. — Hogy, hát ki lesem mikor van egy szép bornyuja, vagy koczája, s kérek egy esküdtet, hozzá megyek s elveszem tőle — mondá a zsidó.

Most már az a ki szipolyozott nép minden keresztet ágától megvan fosztva, az erdőket ez a zsidó bírja hasznobérben s dolgozik a nép neki rabszolga módra — tartozásban.

Fent nevezett ösmerősöm ugyanis mint asztalos, és egy kőmives több hetekig a zsidónak ujonon épített házában dolgoztak, bizonyos meghatározott s kialakított bérért, egyszer azonban a zsidónak eszébe jut, hogy még egy ajtóval több kell, mint a menyti tervezve volt. — Jó — mondja a kőmives a zsidónak — hát alkudjunk meg erre is. Hiszen ez az alkuban volt mondá a zsidó. Biz az nem volt, mondá a kőmives. — No hát ha nem volt hagyja el, ne csinálja. Este vacsora közben mondja a zsidó az asztalosnak — drága lesz annak a kőmivesnek az az ajtófél berakás, fog az neki 2 firtot kóstálni. Hogyan? mondá az asztalos — hisz nincs az urnak joga rajta 2 firt behajtani, mert alkuban nem volt, a fizetésit meg már a boltból részint élelmi cikkekben, részint ruhaneműben le hordta a kőmives neje, tehát késő arra gondolni is, hogy jogtalanul 2 firtot kipréselhesen.

Mit? mondá a zsidó. Adok annak az oláh birónak 20 krt. még a bört is lehuzza, mert tudja meg folytatá a zsidó, bíró itt csak az lehet, akit én akarok. De még többet mondok, sem jegyződ, sem egy esküdtet nem tehetek az én beleegyezés nélkül. Ha most 3 éve, midőn a jegyző választás volt, Karácsonyi ha hozzám jön, engem megkér, jegyző lesz, de mivel ezt nem tette, megmutattam, hogy nem lett jegyző. — De még ennél is többet mondok, ha nekem valamelyik pap nem tetszik (mert 2 pap van Nádason) össze hívom a népet s azt mondom, ezt a papot tegyétek ki, kiteszik nem csak az egyiket, hanem mindeniket.

Es ez így van a mi vidékünkön majd minden román községben, a nép már annyira meg van rontva, iszákossá téve, tolvajjá képezve, mely már vérebe szállt, természetévé vált, hogy azon már nem segít semmi más, csak a pokolko alkalmazása.

Fel tehát a zászlóval magasra! a még végkép meg nem romlott népek között. — Ki a sikra, egész eréllyel, bátorsággal (önök ezt a romlatlan magyar nép közt leginkább tehetik.) Fel kell dlni azt a bünöktől büzhödt darázsfszket úgy, hogy annak még nyoma se maradjon. — Az igazság, a becsület s a keresztény társadalom érdekében.

Hát bizony szomorú dolog, de való, hogy a keresztény társadalom testét undok fekélyek rágják! Pokolkövet neki!

S. N.

Különfelek.

A borostyánkőröl. A borostyán kő, azon fának könnyen folyó, de hamar megkeményedő gyantás leve, mely régen a keleti tenger partján erdőket képezett, a tenger hajjai lassan lassan elmosták ez erdőket, eltemette azokat az iszap, s így a most fel-található borostyán elveszett erők maradványa. A tenger felszínével egy magasságban szürkés kék agyagba temetve fekszenek a borostyán darabok; melyeket a parti lakosok miután jól fizetik, úgy ásnak ki. A munkások összesereglenek a tenger partján. Némelyek nagy gödröket ásnak, mások az ezekből kihányt földet a tengerbe talicskazzák. A mint a munkások az érintett kékes anyag réteget elérik a gödör oldalait jól megtapossák nehogy munkaközben ledőljen; erre rendszeren új nehézség áll be, a víz mely, alólrol szivárogo, ezt szivattyuzással kell eltávolítani; miután megtörtént, jönnek a nevezett „szurók” sorba állnak véső szerű szerszámokkal melyet a földbe lassan letolnak, amint az eszköz ellentállásra talál, másik munkás lenyul a lyukba s kihuzza az akadályt, mely vagy fa, vagy borostyán; ha oly nagy a darab miként kézzel kihuzni nem lehet, vigyázva kell kiásni; az összeszedett darabokat zsákba rakva valamely tó vagy kutban lemosssák, azután megszárogatva adják el.

Meg nem fejtett rejtvény. Bécsből Triesztbe siető vonat egyik kocsjában nyolcz utas találkozott össze, közöttük egyik zsidó volt, kinek rovására mulatott a többi, miután felettébb bárgynak mutatta magát; szőrejtvényekről lévén szó, neki estek, hogy adjon fel 6 egyet, mire hajlandónak mutatkozott azon feltétel alatt, ha mindenki, ki a megfejtéssel adós marad, neki 10 krt fog fizetni. Megegyeztek; kezdi hát Janké: »Hogyan lehet négy almát öt felé elosztani a nélkül, hogy valamelyiket elvágnánk?» Gondolkoznak, török a fejüket, végre egyenkint kifizetik a 10 krt, bevallva, miként a feladott rejtvényt megfejteni egyik sem képes; kérdőre fogják ezután Jankéket, hogy adja meg a feleletet hát ő; ez azonban nyugodtan zsebjébe nyul, kivesz 10 krt s azt másik zsebjébe tevén azt mondja: »Magam is megadom magamnak a 10 krt., mert én sem tudom!»

Gazdászat ipar és kereskedelem.

(E rovat alatt ezután rendszeren hasznos tudni valókat is hozunk a mező és házi gazdaság, ipar stb. köréből.)

Kaposvári piaci árak.

Február 6-ról.

Buza	9 frt —
Rozs	6 frt 50
Árpa	6 frt —
Zab	5 frt 50
Métermázsánként.	

Szerkesztői üzenet.

Köttse? Névtelen közleményeket nem vehetünk figyelembe.

Több oldalról vesszük az értesítést, hogy elűzött lapunkat a rendetlenül, vagy éppen nem kapják, miután azonban kiadó hivatalunk a lapokat minden pénteken rendszeren postára adja, az itteni királyi postahivatal pedig, mint arról szinte meggyőződöttünk, rendszeren továbbítja, a hiba, illetőleg mulasztás csak a leadó postahivataloknál fordulhat elő; kérjük tehát az illető urakat, sziveskedjenek lapunk megérkező számait azonnal kiadni, mert újabb panasz esetén a postagazgatásnál fogunk orvoslást keresni.

A régi levelek biztos helyen vannak letelve, örözüket eddig különös tekintet tartotta vissza, hogy nekünk átadja, most azonban hisszük, megkapjuk. A kimélet ideje lejárt.

V. J. Szalay Károly ur elutazott, e hó 17-ig nem is jön haza, addig talán nem, azután azonnal intézkedünk.

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

HIRDETÉSEK.

Az e. o. általános

BALESETEK ELLEN

biztosító-társaság

Bécsben.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.000.000 frt osztr. érték.

A társaság elfogad:

I. Egyénenként való biztosításokat

balesetek ellen és pedig minden testi baleset ellen, mely a biztosítottat hivatásában vagy azon kívül, otthon vagy utközben értheti.

Példa: Valamely bankár, ügyvéd, orvos, irodai hivatalnok, ha a biztosítást 5 évre köti meg, 10000 frt halál és munkaképtelenség esetére 11 frt évi díj lefizetése mellett biztosíthat magának. — Több kockázattal járó hivatásu egyénekre nézve, a díj megfelelő arányban drágább.

2. Tömeges biztosításokat.

a valamely gyárgyban vagy más iparvállalatnál alkalmazott valamennyi egyént hivatászerű foglalkozásuk gyakorlása közben érhető balesetek ellen. (93) 5-5

A magyarországi vezérügynökség

Budapest, Dorottya-utca 10. sz.
Kaposvárot főügynök **FLEISCHMAN JÓNÁS.**

Funke és Kornberg,
kávé és tea raktára.

Hamburg
Admiralitásstrasse 77.

S. H.

A gyarmatokkal való közvetlen összeköttetésünk lehetővé tette, hogy az általunk ajánlott **kávé árát nevezetesen leszállítsuk.**

Midőn kérjük, hogy ezt tudomásul venni sziveskedjék, árjegyzékünket azzal ajánljuk figyelmébe, miként **daczára a**

meglepő olcsó áraknak

csak tiszta, hamisítatlan árut szolgáltatunk ki, mire nézve minden kivánható felelősséget elvállalunk. Méltóztassék azért megrendeléseivel tisztelettel

Funke és Kornberg.

szállítás.

Nagybani

Thea.

Kávé.

Az alábbi árakért öt kilo kávét küldünk **bérmertve utánvétellel** csomagolást nem számítjuk. A vám külön fizetendő, miután azt itt megfizetünk nem lehet.

1/2 kilo THEA vámja 50 kr.

1/2 kilo KÁVÉ vámja 20 kr.

Szám	Faj	Minőség	5 kilo-osztr. é. frt	Szám	Faj	Minőség	5 kilo-osztr. é. frt
1	Carawan-Thea	különös finom, zamatos	5.50	21	Mocca	valódi arabs	6.82
2	Mandarin Pecco	az idény legkiválóbbja	4.50	22	Menado	kitünő zamatu	5.83
3	Pecco virág	gazdag virágu	3.—	23	Preanger	finom, finom	5.40
4	"	finom, finom	2.50	24	Java I, sárga	igen finom	4.53
5	"	finom és zamatos	1.75	25	" II,	finom	4.20
6	Souchong	különös finom, erős	2.50	27	Gyöngy-Mocca	finom, finom kiadó	4.88
7	"	nagyon finom, zamatos	2.—	28	Ceylon, Gyöngy	különös finom	5.40
8	"	finom, finom, erős	1.75	29	" Plantation	nemes	5.30
9	"	finom, erős	1.50	30	Cuba, zöld	igen finom, erős	4.65
10	"	jó zamatu	1.75	31	Campinas	finom s kiadó	3.95
11	"	jó és erős	1.—	32	Santos	erős tiszta izü	3.90
12	"	jó izü	—75	33	Domingo	jó izü	3.80
13	Moning-Congo	finom és zamatos	1.75	24	Rio	kiadó erős	3.50
14	Kaisow-Congo	finom, finom (családi thea)	1.—				
Keverék.							
15	Császár keverék I.	igen finom (társasági thea)	2.—				
16	" II.	finom, erős és zamatos	1.75				
17	Családi keverék	f. e. jó izü és zamatos	1.25				

Valódi Bourbon-Vanille, 10 hüvely 2 forint.

Orosz korona Sardina, bérmertve, hordója mintegy 5 kilo 1 frt 75 kr.) különlegességek.
Angolna, bérmertve hordója mintegy 5 kilo . . . . . 4 frt — kr.)

12-1

Kávé és tea mintákat ingyen és bérmertve küldünk.

FUNKE és KORNBERG.

Köhögés, rekedtség, mell- és gyomorhaj ellen

valamint legjobb erősítőszert bizonyult lábadozóknak bármily betegség után

HOFF JÁNOS

maláta-kivonat-egészségi-söre

Hoff János

concentrált maláta-kivonata.

Hoff János

maláta-csokoládé.

HOFF JÁNOS maláta-melliczucorkák.

58-szor kitüntetve.

Köszönő iratok:

HOFF JÁNOS udvari szállító urnak Bécs. Gyár Grabenof Bräuerstrasse 2. Gyári raktár és iroda I. Graben Bräuerstrasse 8.

Tisztelt uram! Gyanuval eltelve minden hirdetés iránt, kevés reménnyel kezdettem maláta-készítményeit használni. De képzelje örömmünket, midőn a Hoff-féle concentrált maláta-kivonat holnapokig nélkülözött egészségemet vissza-állította, mellem oly egészséges, mint soha se volt, s a köhögés mely engem annyira kintott teljesen eltűnt s én hála isten egészséges vagyok. Köszönet önnek, forró köszönet.

Babocsa Somogy megye 1882. febr. 22.
12-10 (88) Steiner Dávid.

Tekintetes ur!
Az igazsághoz hiven tudósítom a maláta-sör és maláta-csokoládé gyógyerejéről: Anyám, ki évek óta erőtlenségben, valamint gyomor és mellbajban szenvedett, 7 és fél hónap naponként 3-szor használta az ön maláta-sörét és este egy csésze maláta-csokoládét ivott, és most anyám annyira egészséges, hogy 78 éves kora daczára a gazdaságot vezeti. Sziveskedjék ismét 58 palack maláta-sört, 6 és fél kilo csokoládét és 10 zacskó maláta-melliczucorkát küldeni. Örökké hálás

Radolinski S., főbíró,
mint fürdővendég e. l. sz. Egerben
szept. 11.

A Hoff János-féle maláta-sör és maláta-csokoládé, melyek a helybeli katonai kórházban alkalmaztattak, a gyógyfolyam jó támaszául bizonyultak különösen kedvelték a maláta-kivonatot a chronikus mellbajban szenvedők, valamint a maláta-csokoládé a lábadozóknak üdítő gyógyélelmi szerül szolgált. Bécs, 1881. dec. 13.

Dr. Loeff,
törzsorvos.

Dr. Porias,
főtörzsorvos.

Somogy megyei főraktára: BABOCHAY KÁLMÁN gyógyszerész Kaposvárott.

továbbá **AUGUSZTIN ÁGOSTON** gyógyszerész és **LAJPCZIG ANTAL** uraknál.